

Samenvatting: *Alive Communication* (Fogel & Garvey, 2007)

Door: Stephan van de Ven

Fogel en Garvey omschrijven in dit artikel hoe er ontwikkeling kan ontstaan binnen en door 'levende communicatie' en verschillende niveaus van verandering die binnen communicatie plaats kunnen vinden. Het concept 'levende communicatie' richt zich op de dynamische en veranderlijke aspecten van communicatie. Vanuit dit kader wordt gesteld dat geen gezichtsuitdrukking of gebaar exact hetzelfde is. Een uitdrukking zoals een lach is telkens weer 'nieuw' en 'levend'. Het theoretische model van levende communicatie wordt beschreven vanuit drie met elkaar verbonden processen: co-regulatie, gewone variabiliteit en innovatie.

Levende communicatie: een dynamisch veranderlijke interactie die onder invloed van het gecoördineerd samen bewegen in een voortdurende relatie, een geschiedenis heeft en een toekomst waarbinnen ontwikkeling mogelijk is.

Co-regulatie verwijst naar een vorm van gecoördineerde actie tussen twee personen die een voortdurende wederzijdse aanpassing weergeeft van acties en intenties. De acties en intenties komen voort uit de wederzijdse beïnvloeding van de interactie. Dit is bijvoorbeeld een gesprek, waarin personen op elkaar reageren. **Gewone variabiliteit** binnen deze communicatie refereert aan een zekere inbreng van subtiele, maar opmerkbare, veranderingen in expressie, beweging, houding en intonatie die voortdurend wisselen binnen de begrenzing van de gezamenlijke activiteit, ook wel 'kader' genoemd. **Innovatie** verwijst naar het ontstaan van variaties die voorbijgaan aan de 'gewone' variaties, waardoor de mogelijkheid ontstaat tot een ontwikkelingsstap te komen.

Binnen de interactie is er sprake van wederzijdse beïnvloeding vanuit de 'individualiteit' van elke deelnemer. Deze beïnvloeding wordt steeds op een nieuwe wijze binnen de interactie georganiseerd door het 'zelf-organiserende vermogen' van een systeem. Over de tijd wordt binnen de interactie de 'individualiteit verloren' omdat dit opgaat in de gezamenlijkheid van de beweging, er ontstaat een gezamenlijke 'identiteit'. Communicatiepatronen neigen tot een herhalend patroon binnen het kader van co-regulatie.

Door deze wederzijdse beïnvloeding leert het individu, omdat hij komt tot patronen en bewegen waar hij eerder in individueel spel niet aan toe heeft kunnen komen. Dit wordt '**communicatie vanuit co-regulatie**' genoemd en ontstaat wanneer samen bewegen gecoördineerd is, wanneer beiden partners open staan voor wederzijdse beïnvloeding en wanneer het proces leidt tot nieuwe creaties die eerder niet beschikbaar was voor het individu en die specifiek voortkomt uit de gezamenlijke activiteit.

Fogel en Garvey geven het volgende voorbeeld:

Level 1 verandering, gewone variabiliteit: Twee vrienden gaan regelmatig samen lunchen. Dit is het frame waarin ze tot samen bewegen komen. Binnen dit frame zijn gewone variaties te zien (level 1 verandering). Ze lunchen niet altijd in hetzelfde restaurant, ze spreken niet altijd op dezelfde dag in de week af, ze praten over verschillende onderwerpen etc. Voor deze vrienden zijn deze variaties normaal. Het geeft een ervaring van levendigheid die maakt dat het leuk is om samen te lunchen.

Er zijn echter nog twee ander types van verandering naast deze normale variabiliteit, namelijk: verandering door *innovatie* en door *ontwikkeling*.

Level 2 verandering, innovatie: zijn bewegingen die zich voor het eerst voordoen in de geschiedenis van een zeker 'kader'. Het zijn veranderingen die betekenisvol zijn, wat een andere bron binnen de levende communicatie vormt. Veranderingen die verstoringen geven binnen de interactie worden level 2 veranderingen genoemd. Voor de twee vrienden kan deze verandering betekenen dat ze gaan dineren in plaats van lunchen, of ze gaan wandelen. Dit vormen nieuwe componenten binnen hun gewone routine. Deze veranderingen moeten substantieel anders zijn van wat ze eerder hebben gedaan, om als innovatie aan te merken. Wanneer deze verandering door beiden wordt 'aangenomen' in de loop van de tijd, dan worden deze veranderingen opgenomen in de gewone variabiliteit binnen hun interactie.

Level 3 verandering, ontwikkeling: Het derde type van verandering, level 3 verandering, zijn veranderingen die van invloed zijn op alle kaders binnen het communicatiesysteem, inclusief enkele of allen van de volgende kaders: ze geven nieuwe kaders, oude kaders verdwijnen, kaders worden samengevoegd die voorheen nog gescheiden waren. In het kader van de vrienden kan samen dineren, leidde dit vaker samen dineren en avonden samen doorbrengen, waarbinnen er romantische en intieme gevoelens zijn ontstaan. Deze relatie, die eerst vorm werd gegeven tussen twee aparte kaders (de eigen levens van de twee vrienden), worden deze nu samengevoegd tot één kader: een stelletje. De perceptie dat deze voormalige vrienden nu partners vormen, kan gezien worden als een ontstane ontwikkelingsverandering in het systeem door opnieuw georganiseerde kaders. Het samensmelten van kaders kan gezien worden als verandering vanuit de relatie om tot ontwikkeling te komen in de loop van de tijd.

Watzlawick, Weakland, & Fisch (1974) ondersteunen deze vorm van levende communicatie samen met hun technieken van re-framing en werken in paradox om gestagneerde patronen opnieuw tot leven te wekken. Het idee is om level 2 veranderingen binnen een therapeutische context aan te bieden om het systeem te stimuleren hun eigen intrinsieke beweging van gewone variabiliteit, innovatie en uiteindelijk ontwikkeling op gang te brengen. Onderzoek toont aan dat wanneer risico-ouders de intenties en emoties van hun kinderen beter weten te lezen en waarderen, het communicatiesysteem spontaan tot leven komt en er minder werk in de behandeling is.

Referenties

Fogel, A., & Garvey, A. (2007).

[Alive communication](#)

(<https://www.psychologytoday.com/sites/default/files/attachments/30595/fogel-garvey.pdf>)

Infant Behavior and Development 30(2), 251-257

Watzlawick, P., Weakland, J.H., & Fisch, R. (1974). *Change: Principles of problem formation and problem resolution*. New York: W.W. Norton & Company.